

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius, el. pristatymo dėžutės adresas 188604955

mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, https://tm.lrv.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-06-

Nr.

TEIKIMAS DĖL PATIKSLINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO“ NR. XII-1322 1, 2, 53 IR 87 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 86³, 86⁴, 86⁵, 86⁶, 86⁷, 86⁸, 86⁹, 86¹⁰ IR 89 STRAIPSNIAIS BEI XVIII¹ IR XVIII² SKYRIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. gegužės 27 d. išvadoje Nr. NV-1437 ir Viešojo valdymo grupės 2026 m. gegužės 29 d. rašte Nr. NV-1448 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2, 53 ir 87 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 86³, 86⁴, 86⁵, 86⁶, 86⁷, 86⁸, 86⁹, 86¹⁰ ir 89 straipsniais bei XVIII¹ ir XVIII² skyriais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas svarstytas 2026 m. birželio 2 d. vykusio ministerijų atstovų tarpinstitucinio pasitarimo metu. Teikiamas patikslintas Įstatymo projektas ir aiškinamasis raštas su Vyriausybės kanceliarija suderinti darbo tvarka.

Įstatymo projektas parengtas siekiant:

- perkelti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/1544, kuria nustatomos suderintos paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų skyrimo elektroniniams įrodymams (toliau – el. įrodymai) baudžiamajame procese rinkti taisyklės (toliau – Direktyva (ES) 2023/1544), nuostatas į nacionalinę teisę ir sudaryti teisinį pagrindą tinkamam Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1543 dėl Europos įrodymų pateikimo orderių ir Europos įrodymų saugojimo orderių elektroniniams įrodymams baudžiamajame procese ir laisvės atėmimo bausmių vykdymui pasibaigus baudžiamajam procesui (toliau – Reglamentas (ES) 2023/1543) taikymui Lietuvos Respublikoje;

- užtikrinti nacionalinių institucijų pasirengimą naudoti e. CODEX infrastruktūrą tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose procesuose;

- įgyvendinti 2023 m. gruodžio 20 d. Europos Sąjungos Tarybos patvirtintos dešimtojo tarpusavio vertinimo etapo dėl Europos tyrimo orderio Lietuvos vertinimo ataskaitos Lietuvai skirtą rekomendaciją.

Teikiamu Įstatymo projektu siūloma:

- nustatyti Direktyvoje (ES) 2023/1544 nurodytų kategorijų paslaugų teikėjams, teikiantiems savo paslaugas Europos Sąjungoje, pareigą paskirti paskirtąją įmonę arba teisinį atstovą (toliau kartu – adresatai), atsakingus už kompetentingų Europos Sąjungos valstybių narių institucijų priimtų sprendimų ir orderių dėl el. įrodymų baudžiamajame procese gavimą, jų vykdymą ir vykdymo užtikrinimą bei įtvirtinti adresatų paskyrimo sąlygas ir tvarką, paslaugų teikėjų ir adresatų pareigas ir atsakomybę;

- įgalioti Vyriausybę paskirti centrinę instituciją, atsakingą už Direktyvą (ES) 2023/1544 įgyvendinančių nacionalinių nuostatų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje koordinavimą, informacijos mainus ir bendradarbiavimą su kitų valstybių narių paskirtomis centrinėmis institucijomis ir, prireikus – Europos Komisija;

- paskirti Lietuvos Respublikoje kompetentingas institucijas pagal Reglamentą (ES) 2023/1543 bei nustatyti efektyvias, proporcingas ir atgrasančias sankcijas už šiame reglamente nustatytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą bei šių sankcijų skyrimo tvarką;

- sukurti teisinį pagrindą Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai atlikti e. CODEX prieigos tašką eksploatuojančio subjekto funkciją tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ikiteisminio tyrimo stadijos procesuose;

- pakeisti Įstatymo 53 straipsnio 12 dalį, panaikinant papildomą atsisakymo vykdyti Europos tyrimo orderio dėl itin didelių išlaidų pagrindą, ir nustatyti, kad sprendimą tokiais atvejais gali priimti tik išduodančiosios valstybės kompetentinga institucija.

Įstatymo projektu numatomo teisinio reguliavimo tikslai, uždaviniai, priemonės, pasekmės detaliau pateikiami kartu su Įstatymo projektu pateiktame aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Teisingumo ministerijos 2026 m. kovo 12 d. raštu Nr. (1.9 Mr) 2T-259 Įstatymo projektas buvo teiktas išvadoms ir nuomonėms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūrai, Lietuvos verslo konfederacijai, Kauno technologijos universiteto Interneto paslaugų centrui, Asociacijai „INFOBALT“.

Įvertinus Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pastabas dėl kompetentingų institucijų paskyrimo, darbo tvarka papildomai organizuotas pasitarimas su Nacionalinės teismų administracijos, Teisėjų tarybos ir Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros atstovais. Dėl Įstatymo projekto iš esmės neprieštarauta, tačiau dėl išduodančiųjų institucijų pagal Reglamento (ES) 2023/1543 4 straipsnį bylos nagrinėjimo teisme proceso stadijoje institucijų pozicijos išsiskyrė. Atsižvelgiant į derinimo metu pateiktas pastabas ir siūlymus, taip pat įvertinus Europos Komisijos ekspertų lygmens diskusijose su valstybėmis narėmis išsakytą poziciją dėl išduodančiosios institucijos sąvokos aiškinimo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, Įstatymo projektas patikslintas, atsisakant galimybės bylos nagrinėjimo teisme proceso stadijoje Europos įrodymų pateikimo orderio ir Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimą pavesti prokurorui ir (ar) ikiteisminio tyrimo teisėjui. Tokiu būdu užtikrinamas aiškus ir nuoseklus kompetencijų paskirstymas ir atitiktis Reglamento (ES) 2023/1543 nuostatoms, pagal kurias išduodančioji institucija pati priima sprendimą dėl orderio išdavimo ir atsako už jo teisėtumą, būtinumą ir proporcingumą vertinimą, kartu mažinant riziką dėl atsisakymo vykdyti šiuos orderius. Detalesnė informacija pateikta aiškinamajame rašte ir derinimo pažymoje.

Į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2026 m. balandžio 10 d. raštu Nr. 1T-483 pateiktas tikslinamojo pobūdžio pastabas atsižvelgta atitinkamai patikslinus projektą ir atitikties lenteles, su išvadų rengėjais suderinta darbo tvarka. Į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabą dėl lėšų poreikio planavimo atsižvelgta patikslinus aiškinamąjį raštą. Kitos suinteresuotos institucijos ir organizacijos pastabų ar pasiūlymų Įstatymo projektui nepateikė.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklį, patvirtintų Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Dėl Įstatymo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupės (vadovė Indrė Balčiūnienė, tel. +370 602 56854, el. p. indre.balciuniene@tm.lt) vyriausioji patarėja Andrada Bavėjan, tel. +370 698 72152, el. p. andrada.bavejan@tm.lt ir vyresnioji patarėja Judita Aleksiejūnė, tel. +370 600 42648, el. p. judita.aleksiejune@tm.lt ir Teisinių paslaugų politikos grupės (vadovė Aurelija Giedraitytė, tel. +370 607 69523 el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt) vyresnioji patarėja Jurgita Urbaitė, tel. +370 602 56754, el. p. jurgita.urbaite@tm.lt.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad siekiant visiškai įgyvendinti Direktyvos (ES) 2023/1544 nuostatas, priėmus Įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės paskirti centrinę instituciją, atsakingą už Direktyvą (ES) 2023/1544 įgyvendinančių nacionalinių nuostatų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje koordinavimą. Reglamentas (ES) 2023/1543 pradedamas taikyti nuo 2026 m. rugpjūčio 18 d.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 20 lapų.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 14 lapų.
4. Atitikties lentelės, 53 lapai.
5. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 8 lapai.
6. Institucijų raštai, 16 lapų.
7. Derinimo pažyma, 5 lapai.

Teisingumo ministrė

Rita Tamašunienė